

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка
Відокремлений структурний підрозділ
«Професійно-педагогічний фаховий коледж
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка»

Циклова комісія професійно-педагогічної підготовки

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

Код дисципліни	ОК.15
Освітній рівень	фахова передвища освіта
Статус дисципліни	обов'язковий освітній компонент, що формує спеціальні компетентності
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма	Початкова освіта
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	практичні (семінарські) заняття
Форми контролю	залік

Інформація про викладача

Викладач (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)	Біліченко Тетяна Михайлівна , доктор філософії, викладач вищої кваліфікаційної категорії
Контактний телефон	0668377077
E-mail:	tatbil0377@gmail.com
Профіль викладача	https://ppk.gnpu.edu.ua/pro-koledzh/metodychna-ta-naukova-robota/czk-profesijno-pedagogichnoyi-pidgotovky/bilichenko-tetyana-myhajlivna/
Консультації	Четвер 14.00-15.00

1. Анотація курсу

Місце освітнього компонента (ОК) в ОПП:

Сучасна система освіти вимагає від педагога не лише глибоких знань із фаху, а й високого рівня професійної культури, педагогічної майстерності, здатності до творчого саморозвитку та самовдосконалення.

У контексті реформування освіти, запровадження ідей Нової української школи особливої актуальності набуває формування професійної компетентності майбутнього вчителя, його готовності до педагогічної діяльності на засадах гуманізму, демократизму та творчого підходу.

В умовах модернізації освіти і впровадження компетентнісного підходу важливою складовою професійної підготовки майбутнього вчителя стає оволодіння основами науково-дослідної діяльності.

Педагог, який прагне самореалізації, повинен уміти бачити проблеми навчання і виховання, аналізувати їх, формулювати гіпотези, узагальнювати результати власної практики, застосовувати наукові методи пізнання. Адже сучасний учитель - це не лише виконавець методичних вказівок, а дослідник, який творчо осмислює педагогічний процес.

З огляду на це, до системи професійної підготовки майбутніх педагогів включено освітній компонент «Основи наукових досліджень», вивчення якого сприятиме формуванню у здобувачів освіти наукового стилю мислення, дослідницьких умінь, готовності до аналізу, узагальнення та впровадження результатів педагогічних досліджень у практику.

Засвоєння курсу допоможе майбутнім учителям усвідомити логіку й методологію наукового пізнання, навчитися проводити власні дослідження, оформлювати наукові роботи, використовувати результати науки для підвищення ефективності освітнього процесу. Адже сучасний педагог - це вчитель-дослідник, який постійно вдосконалює себе і свою професійну діяльність.

Мета ОК полягає в оволодінні здобувачами освіти знаннями і формуванні вмінь, необхідних для здійснення самостійного наукового педагогічного дослідження.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є наукове дослідження.

У процесі вивчення курсу здобувачі оволодівають знаннями про методологію педагогічного дослідження; організаційну структуру наукових досліджень в Україні, основні групи методів наукового дослідження, аналізують переваги та недоліки окремих методів дослідження; ознайомлюються з науково-категоріальним апаратом дослідження; логікою й основними етапами педагогічного дослідження; особливостями проведення експериментального дослідження; структурою курсової та дипломної робіт; розглядають загальні правила оформлення наукового дослідження, основні вимоги до оформлення списку використаних джерел; оволодівають уміннями, необхідними для здійснення

самостійного наукового дослідження проблем навчання та виховання учнів початкової школи.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень» є:

- 1) ознайомити з поняттями «методологія педагогічного дослідження», «метод наукового дослідження»;
- 2) схарактеризувати основні групи методів наукового дослідження;
- 3) проаналізувати переваги й недоліки окремих методів наукових досліджень, розкрити особливості їх використання в початковій школі;
- 4) ознайомити зі змістом та організаційною структурою наукових досліджень в Україні
- 5) ознайомити з науково-категоріальним апаратом дослідження;
- 6) визначити етапи проектування науково-педагогічного дослідження;
- 7) розкрити послідовність проведення педагогічного експерименту;
- 8) ознайомити з основними вимогами до оформлення результатів наукового дослідження

Компоненти професійної компетентності, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень»:

Інтегральна компетентність: Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності, що вимагає застосування положень і методів психолого-педагогічної науки та характеризується певною невизначеністю умов, а також нести відповідальність за результати своєї діяльності в освітньому процесі

Загальні компетентності:

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Спеціальні компетентності:

СК1 Здатність до застосування системи психолого-педагогічних знань і умінь, що є базовими для реалізації змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти.

СК3 Здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі.

СК4 Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі.

СК14 Здатність до усвідомлення потреби в саморозвитку з метою набуття додаткових професійних компетентностей.

Програмні результати навчання.

Очікувано, що після вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень» студенти матимуть такі програмні результати навчання:

РН1 Використовувати фахову літературу та інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі початкової школи.

РН2 Дотримуватися нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі.

РН5 Розуміти сутність, принципи, зміст, методи, форми та організацію процесу навчання, виховання і розвитку молодших школярів.

РН15 Розуміти мету, систему цінностей та завдання професійної діяльності вчителя, та усвідомлювати свою роль (місію) як педагога початкової освіти.

Опрацювання курсу **Основи наукових досліджень** передбачає різні форми і види навчальної роботи студента: аудиторну роботу (лекційні та практичні заняття), самостійну роботу.

Міждисциплінарні зв'язки. Вивчення освітнього компонента «Основи наукових досліджень» здійснюється у тісному зв'язку з іншими навчальними дисциплінами: «Основи інклюзивної освіти», «Психологія», «Вступ до спеціальності», «Педагогіка»,

«Основи педагогічної майстерності», фахові методики, а також для написання курсових робіт та проходження різних видів педагогічної практики.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Під час викладання освітнього компонента використовуються комп'ютер, мобільні пристрої (смартфони, планшети) з доступом до мережі Інтернет, мультимедійний проєктор, віртуальна інтерактивна дошка, презентації, доступ до електронних журналів бібліотеки; доступ до електронних бібліотечних ресурсів.

2. Організація навчання

Методи навчання

Освоєння курсу «Основи наукових досліджень» передбачає застосування репродуктивних, пояснювально-ілюстративних, проблемно-пошукових, аналітичних та творчих методів навчання. Методи навчання: традиційні методи: словесні (лекція, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія), наочні (презентація, демонстрація, спостереження), практичні (вправи); інтерактивні методи («мозковий штурм», «мікрофон», кейс-метод). Методи СРС: написання есе, робота з електронною бібліотекою, вправи, самостійна робота студентів з різними джерелами інформації (нормативні документи, підручники, науково-методичні статті). Дистанційні методи навчання: метод індивідуалізованого навчання, навчання з освітніми ресурсами (освітня платформа Google Classroom), телекомунікаційні методи (Zoom-конференції, зустрічі у Google Meet).

Структура дисципліни

	Назви розділів, тем	Кількість годин, відведених на:		
		Аудиторні заняття		Самостійна робота студентів СРС
		Лекцій	Практичні/ лабораторні	
Змістовий модуль 1. Організаційні основи наукових досліджень				
1	Поняття про науку та наукове пізнання. Наука та суспільство	2	2	
2	Види наукової діяльності	2	2	
3.	Розвиток педагогічної науки в Україні. Організація наукової діяльності в Україні	2	2	2
Змістовий модуль 2. «Теоретико-методологічні засади наукових досліджень у педагогіці»				
4	Технологія наукової діяльності.	2	2	
5	Методологія науково-дослідницької діяльності	2	2	2
6	Методи науково-педагогічного дослідження. Методи теоретичного дослідження		2	
7	Характеристика методів науково-педагогічних досліджень. Методи емпіричного дослідження	2	2	2
8	Педагогічний експеримент	2	2	

Змістовий модуль 3. «Технологія обробки та оформлення результатів наукового дослідження»				
9	Організація наукового дослідження. Наукова організація дослідницької роботи студентів	2	2	2
10	Основні види навчально-наукової роботи студентів	2	2	4
11	Інформаційне забезпечення науково-педагогічних досліджень	2	2	2
12	Наукові джерела, їх види та призначення	2	2	2
13	Основні категорії академічного тексту. Види академічних текстів за формою комунікації та способом викладу матеріалу. Змістове наповнення академічного тексту	2	2	2
14	Академічна доброчесність та її порушення. Кодекси честі. ШІ та академічна доброчесність як виклик часу	2	2	6
15	Методика написання курсової роботи з педагогіки	2	2	8
Всього 90		28	30	32

3. Система оцінювання

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролів за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль успішності студентів здійснюється практично постійно за всіма видами робіт: виконання практичних завдань, усні відповіді, контрольне тестування, виконання творчих робіт, загальна активність на заняттях тощо.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів використовуються такі форми контролю:

- поточний контроль – здійснюється у ході повсякденної навчальної діяльності студентів: відвідування практичних занять та робота на них; виконання завдань самостійної роботи;

- підсумковий контроль – здійснюється після завершення вивчення курсу: залік.

Використовуються такі методи перевірки:

- методи усної перевірки результатів навчання – бесіда, виступ, пояснення;
- методи письмової перевірки результатів навчання – творчі завдання, тестування.

Письмовий контроль проводиться у формі виконання студентами письмових завдань самостійної роботи. Усний контроль проводиться у формі співбесіди зі студентом, наприклад, під час презентації виконання домашнього завдання.

Оцінювання знань за навчальною дисципліною відбувається на підставі накопичених балів за результатами поточного та підсумкового контролю всіх видів згідно зі шкалою оцінювання.

Якщо студент із поважних причин пропустив заняття, для відпрацювання матеріалу йому пропонується виконання практичного завдання, проводиться усна співбесіда.

Підсумкова оцінка з дисципліни формується із загальної кількості набраних балів за результатами поточного контролю та заліку.

Кількість балів за роботу на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання практичних завдань;
- змістовність;
- якість виконання практичних завдань;
- оригінальність.

Оцінювання кожного виду роботи (наявність конспекту, виконання практичних робіт, написання модульних робіт, виконання самостійної роботи, залік) студента відбувається за 4-бальною шкалою згідно критеріїв оцінювання навчальних досягнень студентів.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка за 5-бальною шкалою	Критерії оцінювання
5	Відповідь і завдання відзначається повнотою виконання без допомоги викладача. Студент володіє узагальненими знаннями з теми заняття, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє застосовувати вивчений матеріал; вирішує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозування; уміє ставити та розв'язувати проблеми. Студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, виявив творчий підхід до його виконання та представлення; під час презентації виявив навички взаємодії з аудиторією, запропонував власні завдання або питання для групового обговорення.
4	Відповідь і завдання – повні, але з деякими огріхами, виконані без допомоги викладача. Студент вільно володіє вивченим матеріалом з теми, зокрема, застосовує його на практиці; вміє аналізувати і систематизувати наукову та методичну інформацію. Використовує загальновідомі доводи у власній аргументації, здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу з теми, але потребує консультації викладача. Студент, виконав завдання не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно; під час презентації виявив певну активність, запропонував завдання або питання для групового обговорення
3	Відповідь і завдання відзначаються неповнотою виконання без допомоги викладача. Студент може зіставити, узагальнити, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; знання є достатньо повними; вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних педагогічних ситуаціях. Відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими огріхами. Здатен на реакцію відповіді іншого студента, опрацювати матеріал самостійно. Студент, виконав завдання номінально, без творчого підходу
2	Відповідь і завдання відзначаються наявністю фрагментарності виконання за консультацією викладача або під його керівництвом. Студент володіє матеріалом з теми на рівні окремих фрагментів; з допомогою викладача виконує елементарні завдання; контролює свою відповідь з декількох простих речень; здатний усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з науково-методичним джерелом, відсутні сформовані

уміння та навички. Студент, не виконав завдання. У таких випадках студенту надається можливість повторного виконання та презентації завдання, але не пізніше наступного практичного заняття.
--

Система оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни «Основи наукових досліджень» ґрунтується на **компетентнісному підході**.

Навчальні досягнення майбутніх вчителів початкових класів закладу загальної освіти з дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, що базується на принципі коопераційної звітності, обов'язковості поточного (захист практичних робіт) та модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Підсумкова оцінка курсу є сумою балів, одержаних за окремі види навчальної діяльності: поточний контроль (оцінка рівня засвоєння тем для самостійного опрацювання, оцінка за виконання практичних робіт), підсумковий тестовий контроль за змістовними модулями, складання заліку.

Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 100 балів.

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Аудиторна робота				СРС			Підс. контроль
Наявність консп.	Практичні заняття			Модульний контроль			залік
	1-15			1	2	3	1
	ВК: 0,45			ВК: 0,2			ВК: 0,1

*ВК (ваговий коефіцієнт) – числовий коефіцієнт (параметр), що відображає рівень значимості виду діяльності здобувача освіти, порівняно з іншими факторами, який впливає на загальну кількість балів і розподіляється окремо за кожний вид роботи (сума всіх вагових коефіцієнтів дорівнює 1).

Відповідність шкал оцінювання (національної та європейської (ECTS))

Оцінка ECTS	Середньо-зважений бал, що формує інтервальну шкалу	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна оцінка		
A	4,51-5,00	90-100	5	з	<i>Відмінно</i> - студент демонструє високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями (дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, виконання практичних завдань та вправи є правильними, демонструє знання підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки,
	5,00	100			
	4,95	99			
	4,90	98			
	4,85	97			
	4,80	96			
	4,75	95			
	4,70	94			
	4,65	93			
4,60	92				

	4,55	91		акуратно оформляє завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу). Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.
	4,51	90		
B	4,01- 4,50	82-89	4	<i>Добре</i> – студент демонструє достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями та навичками (володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів і категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу), виконав всі практичні завдання з незначними недоліками. Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.
	4,50	89		
	4,43	88		
	4,36	87		
	4,29	86		
	4,22	85		
	4,15	84		
	4,08	83		
	4,01	82		
C	3,50-4,00	74-81	4	<i>Добре</i> – студент демонструє середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками (володіє знаннями матеріалу, але допускає помилки у формуванні термінів і категорій, проте за допомогою викладача орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу), виконав практичні завдання з недоліками. Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.
	4,00	81		
	3,92	80		
	3,85	79		
	3,78	78		
	3,71	77		
	3,64	76		
	3,57	75		
	3,50	74		
D	2,86-3,49	64-73	3	<i>Задовільно</i> – студент демонструє середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками (дає правильну відповідь не менше ніж на 64% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому
	3,49	73		
	3,42	72		
	3,35	71		
	3,28	70		
	3,21	69		
	3,14	68		
	3,07	67		
	3,00	66		

	2,93	65			враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність. Студент своєчасно виконав практичні та контрольні тестові завдання по всім змістовним модулям на оцінку не менше ніж «задовільно».
	2,86	64			
E	2,51-2,85	60-63	3		<i>Задовільно</i> – рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього (дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на більшість запитань дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність. Студент своєчасно виконав практичні та контрольні тестові завдання по всім змістовним модулям на оцінку не менше ніж «задовільно».
	2,85	63			
	2,73	62			
	2,62	61			
	2,51	60			
FX	2,00-2,50	35-59	2	н е з а р а х о в а н о	<i>Незадовільно</i> – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни (дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій, не виконав практичні завдання. Студент не виконав навчальне навантаження.
F	0,00-1,99	1-34	2		<i>Незадовільно</i> – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок (дає правильні відповідь менше ніж на 35% питань, або на більшу кількість запитань дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій, не виконав практичні завдання. Студент не виконав навчальне навантаження.

4. Політика курсу

Базується на тому, що усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту Глухівського НПУ ім. О. Довженка, Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка» та Правил внутрішнього розпорядку Коледжу, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності.

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності відповідно до «ПОЛОЖЕННЯ про забезпечення академічної доброчесності у Відокремленому структурному підрозділі «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка»».

Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті.

5. Інформаційне забезпечення

Рекомендована література

Основна:

1. Аносов І. П., Елькін М. В., Головкова М.М., Коробченко А. А. Основи науково-педагогічних досліджень: навчальний посібник. Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2015. 218 с.
2. Дубасенюк О.А. Методологія та методи науково-педагогічного дослідження: навч.-методичний посібник. Житомир: Полісся, 2016. 256 с.
3. Державний стандарт початкової освіти. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>
4. Лузан П.Г., Сопівник І.В., Виговська С.В. Основи науково-педагогічних досліджень: навчальний посібник. Київ: ДАКККіМ, 2008. 248с.
5. Концепція Нової української школи. URL : <https://mon.gov.ua/ua>
6. Тушева В. В. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. Харків: «Федорко», 2014. 408 с.

Додаткова

7. Безносюк О.О., Плахотнік О.В. Технології соціально-педагогічних досліджень: навчально-методичний посібник Київ: Інфодрук, 2014. 267 с.
8. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: методологічні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2008. 278 с.
9. Зацерковний В.І., Тішаєв І. В., Демидов В. К..Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
10. Колесников О.В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. 2-ге вид. випр. та доп. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 144 с.
11. Колісніченко Е.В. Основи наукових досліджень: конспект лекцій. Суми: Сумський державний університет, 2012. 83 с.

12. Максименко С.Д. Основи наукових досліджень. Київ: Лібра, 2011. 198 с.
13. Мокін Б.І., Мокін О.Б. Методика та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2014. 180 с.
14. Нова українська школа : poradnik dla vchytelja / za zag. red. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.
15. Сисоєва С.О., Кристопчук Т.Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник. Рівне: Волинські обереги, 2013. 360 с.
16. Типові освітні програми. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
17. Федірчик Т.Д., Шульга А.В., Шевчук К.Д. Методичні рекомендації до вивчення курсу «Методологія та методика науково-педагогічних досліджень». Чернівці: РОДОВІД, 2021. 56 с.
18. Хриков Є.М. Методологія педагогічного дослідження: монографія. Харків: ФОП Панов А.М., 2017. 237 с.
19. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. 240 с.
20. Чайченко Н.Н., Семенов О.М., Артюшкіна Л.М., Рудь О.М. Науково-педагогічне дослідження: навчальний посібник для магістрантів. Суми: СОІППО, 2015. 190 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет:

1. Google Scholar або Google Академія: пошукова система і некомерційна бібліометрична база даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування: URL: <https://scholar.google.com.ua/> (дата звернення: 28.08.2024).
2. Електронні підручники для Нової української школи. URL: <https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/810>
3. Нова українська школа. URL : <http://nus.org.ua/>
4. Сайт Міністерства освіти і науки України. URL : <https://mon.gov.ua/ua>
5. Портал полегшення процедури оформлення наукових джерел відповідно до вимог Вищої атестаційної комісії (ВАК) України та проходження нормоконтролю при написанні публікацій, курсових, дипломних, дисертацій та інших наукових робіт: URL:www.vak.org.ua (дата звернення: 28.08.2024).
6. Законодавство України: URL:<https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 28.08.2024).
7. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського: URL:<http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 28.08.2024)

